

Montrealas Jaunietis

4p

Nr. 6

1970. gada 23. maijā

4. gada gājums

BĒRNU PASAULĒ

Saules īpašības - prieks, siltums, mīlestība - viss tas pieder bērniem. Mūsu skolā ir daudz bērnu, visi mīli un reizēm arī nerātņi, kā nu kuŗu reizi iegribas. Visi skolas bērni nav rakstnieki, bet visiem skolas bērniem ir gudras galviņas pilnas visādām domām. Te nu varēsāt izlasīt žurnāla lapās kādu no šīm domām. Varbūt atcerēsies, lasītaj, - kā tas kādreiz bija, kad arī tu dzīvoji un domāji bērnu pasaulē ...

PAVASARIS NĀK.

Stipri ziemeļ' vēji pūta,
Savu dvašu zemei sūta,
Visi mājas drošībā,
Pie kamīna istabā.

Atspīd saule, sniegs sāk kust,
Ledus lāstekas sāk lūzt,
Putni dzied vareni,
Pavasari sveikdami.

Andris Ortmanis.

MAMA ZVĒRU KOLEKCIJA.

Man ir piebāzto zvēru kolekcija. Manā kolekcijā ir viens rozā pūdelis, trīs pēdas augsts, kola lācītis, divi mazi lācīši, viens zirgs - arī trīs pēdas augsts un viens mazs sunītis, ko es saucu par Henī.

Mans kola lācītis spēlē melodiju un viņam ir skaista mīksta vilna. Es savu zirgu dabūju, kad es biju divi gadus veca. Tā kā viņam abas acis ir izkritušas, es viņam iezīmēju mākslīgas acis. Mazā Henī ir viens no maniem mīlākajiem zvēriem, - viņai ir tik nevainīgs ģimīšs un viņa ir vēl jauna un tīra. Es ļoti mīlu savus zvērus.

Inta Hūns, 4. kl.

ĢIMNAZIJAS ABITURIENTI:

1. RINDĀ NO KREISĀS: DAČE ŠTAUVERS, VINCENTS DINDZĀNS
 AIZMUGURĒ: INŽ. K. DEKSNIS, SKOLAS PĀRZINIS
 KLASES AUDZINĀTĀJA SKOLOTĀJA E. RUDŽĪTE

PAMATSKOLAS ABSOLVENTI:

- 1: RINDĀ NO KREISĀS: SILVIJA PORIETIS
 KLASES AUDZINĀTĀJA SKOLOTĀJA V. DEKSNE
 MĀRTINŠ OZOĻINŠ
- 2: RINDĀ NO KREISĀS: JĀNIS STEPRĀNS, ANNA MIGLONS,
 EDGARS BĒRZONIS

Anna bija maza priecīga meitene ar dzelteniem sprogainiem matiem. Bet šodien viņa bija nejaukā gārastāvoklī, jo ārā bija lietus.

Māmiņa mēģināja Annu sasmīdināt, bet viņa palika nopietna.

Garlaicīgais rīts pagāja, un pienāca pusdienas. Māmiņa pasniedza karstu, smaržīgu viru, bet Anna tikai sarauca degunu.

"Kāpēc šodien jālīst lietum?" viņa jautāja bēdīgi. "Tik labprāt es spēlētos dārzā!"

"Būs vēl diezgan jauku dienu, ko spēlēties laukā. Kāpēc tu nepalasi jauno grāmatu, ko vecmāmiņa atsūtīja?" teica māte.

Bet Annai nekas nepatika. Viņa saritinājās lielā zilā krēslā pie loga. Lielas lietus lāses sitās pie loga rūtīm. Un visa pasaule izskatījās pelēka un slapja. Vai tiešām lietus nemītēsies līt?

Durvis atvērās un tētis ienāca smaidīdams: "Kas par labu lietu! Nu labi augs dārzāji un labība. Jo nekas nav tik labs kā ražīgs pavasāra lietuss."

Anna piekrita. Lietus ir labs dārzājiem, labībai, bet ne mazām meitenēm, kuŗas grib spēlēties dārzā. Tad tētis pamanīja bēdīgo Annu un prasīja, kas viņai vainas.

"Lietus, lietus, lietus!" čīkstēja Anna.

"Skaties uz pīļu māti un mazajiem pīlēniem," tētis rādīja caur logu. Pīle ar pīlēniem priecīgi plūncājās ūdenī.

"Lietus ir labs pīlēm, bet ne man -slikti, ka es neesmu pīle," Anna teica.

"Vai tu gribētu būt lielā dzeltena pīle?" tēvs prasīja.

Anna smējās un domāja, ka tēvs jokojas. Bet tēvs nejokoja vis, jo viņš iedeva Annai lielu paku, kuŗu viņa steidzīgi plēsa vaļā. Nó pakas izvēlās gaiši dzeltena cepure, mētelis un gumijas zābaki.

"Paldies, tētiņ!" viņa priecīgi teica.

Viens un divi! Viņa sāģerbās un drīz vien plūcājās pagalmā vislielākā pelķē.

Tētis smaidīdams sauca: "Nu, dzeltenā pīlīte, kā tev tagad patīk lietuss?"

"Peku, peku. Es vēlētos kaut rīt arī lietuss līt!" Anna priecīgi izsauca.

Anna Miglons, 7. kl.

Man patīk Lieldienas. Lieldienās mēs krāsojam olas. Tikai viena lieta man nepatīk - ēst tās olas.

Pagājušo gadu pēc latviešu skolas mēs gājām uz vienu šokolādes fabriku. Tur mēs skatījāmies, kā taista šokolādes zaķus un putnus. Kad mēs nācām ārā no fabrikas, es negribēju vairāk ēst šokolādi. Tā pagāja Lieldienas bez šokolādes.

Ingrīda Kalacis, 4.kl.

SKOLA.

Skola ir iestāde, kur iegūstam zināšanas. Skolā pavadītos gadus var sadalīt trijos laika posmos: pamatskolas, vidusskolas un augstskolas gados. Pamatskolas laikā no pirmajai līdz septītajai klasei mācās pareizi lasīt, rakstīt, rēķināt un dažus citus priekšmetus. Vidusskolas laikā turpina mācīties pamatskolā iesāktos mācību priekšmetus un izvēloties vēl daudz citus klāst. Vidusskolā parasti ir četras līdz piecas klases. Tagad ir 4 klases: no 8. līdz 11., bet sākot ar 1970. gada rudenī vidusskolā 7. klasi sauks par 1. vidusskolēsi klasi un 11. par piekto klasi.

Beidzot vidusskolu, daudz skolnieku aiziet uz augstskolu studēt; citi izvēlas amatu, bet ir arī tādi, kas nekā nedara.

Augstskolā var mācīties un sagatavoties darbam, kas noderīgs dzīvē. Ievērojamākā augstskola mūsu pilsētā ir McGill Universitē, kuŗ mācās studenti no daudzām Kanadas provincēm, kā arī no citām zemēm, jo šī mācības iestāde ir labi pazīstama arī citās valstīs. Montreālas pilsētā ir televīzijas programma "Reach for the top", kuŗ vidusskolas studenti atbild grūtus jautājumus, lai būtu labākie Kanadā.

Skola ir laba lieta, un, es ceru, ka visi to atzīst.

Edgars Bērzonis, 7. kl.

SAKĀMVĀRDI: Kā mežā sauc, tā atskan.

Kas stiprāks, tam taisnība.

Ļagājušā vasarā es kopā ar vecākiem apceļoju Atlantijas provinces. No visām vietām man vislabāk patika Prinča Edvarda sala. Mēs dzīvojām lauku mājās pavisam tuvu jūrai. Kad mēs gājām peldēties, tad bijām vienīgie cilvēki pa visu jūrmalu. "Ja nebūtu sarkanās smiltis, tad būtu gandrīz kā Rīgas jūrmala," stāstīja mans tētis. Arī lauki atgādināja viņam Latviju, ar zaļo līdzenumu un klusumu. Uz ceļiem bija ļoti maz automašīnu, un tādēļ bija patīkama braukšana.

Es vienmēr atcerēšos P. E. I. galvas pilsētu Charlottetown. Tur es biju apskatīt vietu, kur pirms 100 gadiem pasludināja Kanadas konfederāciju.

Interesanti bija arī redzēt kā Mikmek indiāņi dzīvoja, pirms baltie cilvēki ieradās Kanadā. Tas bija parādīts brīvdažas muzejā.

Es ceru, ka es varēšu kādreiz atkal braukt uz Prinča Edvarda salu.

Ingrīda Lācis.

ZOOLOĢISKAIS DĀRZS.

Ļagājušā vasarā mēs aizbraucām uz zooloģisko dārzu. Es tur redzēju, kā lielie un pelēkie ziloni staigāja pa būriem. Viņiem bija tādas jocīgas kājās, lielas, resnas tā kā stabi. Deguns viņiem bija ļoti garš, bet aste maziņa, maziņa. Tur bija kuprainie kamieli. Uz viņiem varēja jāt. Tad bija jāsēž starp kupriem. Lielie, pinkainie lāči gulēja, bet mazie lēkāja un spēlējās. Roņi peldējās ūdenī un reizēm turēja bumbu uz deguna. Delfīni lēca caur stīpām. Par to viņiem atmaksāja ar zivīm. Tās viņiem ļoti garšo un pēc zivīm viņi var izlekt augsti no ūdens. Tur arī bija visādi putni. No visiem putniem man vislabāk patika papagailis. Viņam bija skaistas, krāsainas spalvas un liels, līks knābis. Man tikai nepatika, ka viņš skaļi kļiedza. Pāvam bija liela, krāsaina aste. Reizēm viņš to izplēta un lielīgi staigāja apkārt. Pengvīni stāvēja ļoti cienīgi savos melni baltajos tērpos. Izskatījās, ka viņi saģērbusies kādam svinīgam gadījumam. Tur vēl bija garkaklainās žirafes un ķenguri, kas savus bērņus nēsāja somā uz vēdera. Apskatīju vēl daudz citus dzīvniekus, putņus un rāpuļus. Gandrīz visi viņi ir ieslodzīti būros. Tā vien liekas, ka viņiem tur nepatīk dzīvot. Daudz labāk viņi justos brīvā dabā.

Silvija Porietis, 7. kl.

TAUTAS PASAKU GUDRĪBA:

Labais uzvar - ļaunais dabū sodu.

SUDRABA SPĀRNINI.

Pasaka.

Ļirms daudziem gadu simteņiem debesis mājoja mazs eņģelītis vārdā Mākonītis. Mākonītis tika apsmiets, jo visiem citiem eņģeļiem bija balti spārni, bet mazajam Mākonītim bija melni neglīti spārni. Katru reizi, kad Mākonītis satika kādus citus eņģeļšus, tie sāka raustīt un plēst viņa spārnus.

Tad vienu dienu Dievs teica: "Mākonīt, kas tev visvairāk patiktos, ja tev būtu izvēle?"

Mākonītis atbildēja: "Es vēlētos baltus spārnus."

Tad Dievs teica: "Es mēģināšu izpildīt tavu vēlēšanos."

Nākošajā dienā, kad Mākonītis gāja peldēties, viņa spārni iekrita ūdenī. Mākonītis bija dikti apbēdināts un aizmirsa pat savu pēcpusdienas lūgšanu. Beidzot viņš nodomāja, ka laikam gan nevarēs dabūt savus spārnus atpakaļ. Viņš dienu un nakti raudāja ar sudrabortām asarām.

Kad Mākonītis beidzot mitējās raudāt, Dievs teica: "Mākonīt, paskaties, kas tev ir blakus gultiņai."

Mākonītis lēnām paskatījās lejā un bija bezgala pārsteigts, - tur gulēja sudraba spārni. Tie bija viņa paša taisīti, jo, kamēr viņš raudāja, viņa sudrabortās asaras kļuva par sudraba spārnēm.

Timotejs Ozoliņš.

ROMIEŠU IZCELSĀNĀS UN PAGRIMUMS.

Leģendas stāsta, ka romieši ir cēlušies no Romula un Rema. Šos divus bija uzaudzinājusi vilka māte. Viņi tad uzcēla Romas pilsētu, un Romuls palika par ķēniņu. Cilvēki īsti nezin, kad Roma dibināta, bet viņi zin, ka 54. gadā pirms Kristus dzimšanas Romas valsts bija visvarenākā pasaulē. Roma valdīja pār Angliju, Franciju, Grieķiju, Spāniju, Palestīnu, pārvaldīja arī lielu daļu no Ēģiptes, Turcijas un Saharas tuksneša.

Romieši bija ļoti gudri. Viņi uzcēla daudz tempļu, kur viņi pielūdza viņu 12 dievus. Viņi arī uzcēla kolizeju, kur cīnījās gladiatori.

Bet 410. gadā romiešus uzvarēja goti, kas nāca no austrumiem. Goti bija ļoti nemācīti, un romiešiem sākās, tā sauktais, "Tumšais laikmets".

Jānis Steprāns, 7. kl.

U P M A L Ā .

Kādā saulainā rītā mēs nolēmām izbraukt uz laukiem. Pēc brokastīm mēs salādējām mašīnā cirvi, zāģi, maizītes, termosus ar dzērieniem un citas nepieciešamas lietas un sākām braukt. Pēc stundas mēs apstājamies ceļa malā un gājām pa meža taciņu. Kas tas bija par prieku lēkāt starp kokiem un krūmiem! Drīz mēs nonācām upmalā, kur apmetāmies uz lieliem akmeņiem. Te bija silti, un saulīte spīdēja gaiši. Mēs sacirtām zarus, un es saliku ugunsķurku, uz kā mēs cepām desas. Vēlāk mēs sākām izlūkot apkārtni un atradām alu, kur blakus atstātām bundžām bija arī daudz moskītu. Tālāk mēs atradām lielas klintis, uz kurām auga koki. Es atradu akmeņi, no kuŗa es ar lielām mokām nolauzu mazu gabaliņu piemīgai. Kas tur tā skanēja? Atradām ūdens kritumu. No tā ūdens burbuļoja kā uz plīts, un es metu mazus zarus ūdenī un skatījos, kā tie nogāja ūdens kritumā. Ūdens visapkārt, un es jutu, ka man slāpa. Atcerējos savu ūdens pudeli! Kad pārnācām atpakaļ pie akmeņiem, es sāku lasīt lielus stumbrus un zarus, jo es gribēju iztaisīt mazu pajumti, bet, diemžēl, vairs nebija laika. Es uz ātru roku paglabāju stumbrus zem eglēm, jo, kad atbraukšu atpakaļ, es pabeigšu savu pajumti. Gaŗā braucienā mājās mēs runājām par dienas notikumiem.

Andris Ortmanis.

PUŠPŪRU FARMĀ.

Pagājušo rudeni es pirmo reizi dabūju lasīt ābolus. Izbraucām no mājām un braucām uz Pušpūru farmu. Beidzot pēc pāris stundām bijam tur. Tur bija tik daudz ābeļu! Un tad, kad kāds pateica, ka ābeles ir vēl otrā laukumā, es neticēju. Bet kad aizbraucām uz otru lauku, tur jau bija daudzi cilvēki un bērni, kas lasīja ābolus. Es tūlīt likos pie darba. Tur bija daudz un dažādi āboli. Daži bija rožu sarkani, citi zaļi un citi slimi. Slimos nevarēja lasīt. Bija daudz slimu, bet vēl vairāk veselu, skaisti un sarkani. Salāsiju daudzus kurvjus pāris stundās. Salāsītie āboli bija jānodod kādam zēnam, kas brauca ar traktoru. Viņš aizveda ābolus uz lielo saldētavu, bet daļu atstāja ārā pārdošanai. Beigās mēs nopirkām pāris "lielus kurvjus" ar āboliem un braucām atkal mājās pēc lielas darba dienas. Šīnā dienā bija tik daudz jautrības, ka es ceru, ka varēšu atkal lasīt ābolus nākošo rudeni.

Ilze Štauvērs, 6. kl.

P I R M Ā D I E N A T Ē R V E T Ē .

Beidzot atnāca tā diena, kad mēs varējām braukt uz Tērveti. Viss bija sapakots, un tagad mēs likām mantas mašīnā. Kad viss bija salikts, mēs sākām braukt. Kad izbraucām ārā no pilsētas, svaigs gaiss nāca iekšā pa atvērtiem logiem. Tad bija redzama Tērvete - nometne. Mēs gājām gulēt un stāstījām pasakas.

No rīta es biju pati pirmā, kas uzcēlās. Vingrošana katru rītu bija pusdeviņos, un gandrīz neviens nometnē negribēja vingrot, bet vajadzēja to darīt. Pēc brokastīm bija inspekcija, un es gribēju, lai mūsu mājiņa būtu tīra. Pēc inspekcijas gājām peldēties.

Todien ūdens bija ļoti auksts, un es negribēju ilgi peldēties. Pēc peldēšanās bija jāiet pusdienās.

Kad iegājām ēdamistabā, tur jau bija liels tītars uz galda. Pēc pusdienām mēs spēlējām kara spēli. Bijām sadalīti piecās grupās, vajadzēja atrast bumbu un iesviest to tīklā. Bumba bija uz kalna. Divas grupas, - mūsu un vēl otra, pirmās ieraudzīja bumbu, un mēs tad sacentāmies, lai to iegūtu. Mūsu grupa uzvarēja! Tad bija launags un atkal peldēšanās. Pēc launaga - dziedāšana un vakariņas. Pievakarē kļuva auksts un vajadzēja uzvilkt jaku. Pēc vakara lūgšanas gājām gulēt. Es biju tik nogurusi, ka tūlīt aizmigu.

- Man Tērvete ļoti patīk.

Daina Kalniņš, 6. kl.

ATMIŅAS PAR LATVIEŠU SKOLU.

Šo pavasari, beidzot pēdējo latviešu pamatskolas klasi, pāiet astoņi gadi, kopš es sāku savas gaitas latviešu skolā. Man bija četri gadi, kad mani pirmo reizi aizveda uz skolu. Šī bija mana pirmā skola, jo angļu skolu es vēl nebiju sācis. Man likās, ka skola bija lielā māja, kur dzīvoja ģimene ar daudziem bērniem, un mēs bijām atnākuši ciemoties. Drīz mana mamma aizgāja, un es paliku Kalniņa kundzes gādībā. Daudzi bērni manās acīs bija lieli milži. No pirmās skolas dienas es atceros Jāni, arī Juri, bet viņš jau sen skolu atstājis. No meitenēm es atceros Silviju ar baltām bizītēm, Annu, kas bija draudzīga un jau paliela, un vēl Kalniņa kundzes mazo Dairīti, kas nāca uz skolu tikai mammai līdzī. Skolā mums toreiz bija rokaš zvans, ko lietoja starpbrīžos. Es to gribēju zvanīt, bet Dekšņa kungs man neļāva. Klasē mēs zīmējām, un veidojām burtus un gājām rotaļās.

Pirmajā klasē mana skolotāja bija Vikmaņa kundze, kas mums mācīja rakstīt un lasīt. Es atceros, ka toreiz man bija briesmīgi daudz rakstīšanas mājas darbā. Mans kaimiņu draugs vienmēr gaidīja uz mani ārā aiz loga, kamēr es drukāju. Otrajā klasē Palejas kundze mums mācīja latviešu valodu. Toreiz Anna kopā ar mani bija jautra, kamēr Silvīte bija tāda nedroša un klusa. Jānis ar Edgaru bija tādi nosvīduši skrējēji brīvdzīvē, un es pats biju palaidnis! Pirms trešās klases man visi skolotāji likās kā tādas jocīgas mammas, bet trešajā klasē pie mums atnāca īsta skolotāja. Viņa bija Dekšņa kundze. Tagad mēs jau bijām lielāki un gudrāki. Ar viņu mēs stingri un droši mācījāmies piecus gadus. Mums tagad jau nolikti ģeogrāfijas un vēstures eksāmeni, vēl tikai jānoliek latviešu valodas eksāmens, un tad mēs esam gatavi sagaidīt pamatskolas beigšanas apliecību. Kopā ar Dekšņa kundzi labā atmiņā man paliks mūsu koļa vadītājs un skolas priekšnieks Dekšņa

kungs un arī skolotāji ticības mācībā - Klaišes, Niedras, Voitkus un Šēfera kungi. Liels paldies viņiem visiem par mūsu ganīšanu!

Mārtiņš Ozoliņš, 7. kl.

VASARAS SĀKUMS.

Ilgstošais pavasara vēsums agrajos rītos jau ir vasaras saules siltumā pazudis. Šis rīts man liekas divreiz tik silts, jo šodien ir pēdējā skolas diena. Kad brokastis pabeigtas, es tūlīt nospodrinu kurpes jo spožas manai pēdējai skolas dienai. Saule jau pakāpusi augstu debesīs, un maigs vējiņš pūš manos matos. Putni svilpo priecīgas melodijas, un es tāpat! Rožu dārzs jau bagāts simtām rožu ziedlapiņām un smaržām. Es nogriežu vienu rozi savam skolotājam un tad kāpju divriteni, lai dotos uz skolu. Skolā mēs šodien neko parastu nedarām. Mums rādīs vienu skolas filmu, kas ilgs, apmēram, četras stundas. Pēc tam atpakaļ mājās uz pusdienām. Pēcpusdienā mēs skolā svinam šo pēdējo dienu ar skaņu platēm un dancošanu. Drīz pēdējā stunda ir pienākusi, un mēs visi uzsaucam skolotājam trīskārtīgu "sveiks!". Vēl jāsaņem liecības, un tad ceļš vaļā uz māju, uz vasaru un gaŗo vasaras brīvlaiku!

Mārtiņš Ozoliņš, 7. kl.

Vasara ir klātu,
Zied jau ceriņi.

Kārlis Skalbe.

oooOooo oooOooo oooOooo oooOooo oo
oooOooo oooOooo oooOooo oooOooo oo

NĀKOTNES

LIESMA

Kaut kur tālumā, bet vēl tuvumā skan balsis, - mazas, sīciņas balsis. Tur skan jauniešu balsis! No augsta kalna var redzēt, ka šeit ir jauniešu bars. Visi stāv ap uguns-kuru. Blakus ugunskuram plivinājas Kanadas karogs un netālu no tā - Latvijas karogs. Valoda ir tāda sveša, tāda sajaukta - ar angļu un latviešu vārdiem. Bet doma šai jauniešu grupai ir visiem viena - latviskā doma. Un to viņi izsaka, cik labi vien viņi prot... Mums, jauniešiem, būs jāiet gaŗu ceļu - nākotnes ceļu, un tikai jauna, spoŗa nākotnes liesma varēs to apgaismot ...

PAVASARIS

Saulītes stari
Spoŗi un silti.
Sniegs kūst,
Ūdens plūst.
Puķes zied,
Bērni dzied.
Lietus līst,
Zaķi klīst.
Bērni skrien,
Tārpi lien.
Zirneklis auŗ,
Pelīte grauŗ.
Kokiem nāk lapas
Mīkstas un zaļas.
Zemnieki strādā
Abeļu dārzā.
Vasara klāt -
Brīvdienas nāk!

Anita Porietis,
1. ģimn. kl.

PROBLĒMAS, PROBLĒMAS ...

Parasti jauni ļaudis grib pārveidot pasauli. Arī es to gribētu, jo pasaulē ir daudz, kas man nepatīk. Vispirms gan gribu teikt, ka pasaule ir ļoti skaista tur, kur cilvēki ir atstājuši to mierā. Meŗi, kur nemētājās sarūsējuŗas konservu bundŗas, ūdeņi, kur peld nesaindētas zivis un kur pats varu droŗi nopeldēties, debesis, kurās man nav jāskata caur dūmu un putekļu plīvuri - viss tas ir skaists.

Būtu labi, ja cilvēki varētu atkal iztīrīt pasauli no visa tā, ko paŗi piesārņojuŗi. Warbūt, ka vēl to var izdarīt, bet daŗi zinātnieki saka, ka esot jau par vēlu. Es ļoti vēlētos, lai nebūtu pa vēlu.

Bet ir vēl tik daudz kas cits, kas sabojā mierīgu dzīvoŗanu - auto katastrofas, slimības, kaŗi, trūcīga izglītība, nabadzība. Kā visus ŗos ļaunumus novērst vai samazināt - tā ir manas paaudzes problēma. Es esmu dzirdējis, ka saka - pasaule nekad nav bijusi tādā nekārtībā, kā tagad.

Roberts Kalniņš, 1. ģimn. kl.

LIELPILSĒTAS IELAS

Rīts - pelēks un auksts. Papīri un avīzes ritinājas vēja spēlē. Klusums - tikai papēŗi klikšķinājas un tālumā aiz dūmakainajām debesīm gaudo lielās fabŗikas skaņas. Aizkari viens pēc otra lēnām sāk atvērties, un reizēm, ja tuvu ieklausās, var sadzirdēt vienu otru vēl miegainu ŗāvāŗanos. Pilsēta mostas. Drīz aukstais gaiss būs sakarsis cilvēku un maŗiņu steigā.

Vecs, salicis vecis, kaulainām un saŗrādātām rokām, sēŗ pie bankas stūŗa un smēķē; pirksti jau sen piesūkuŗies ar dzelteno tabakas krāsu. Es jau ilgu laiku esmu viņu vērojuŗi - apstājos. Gaŗā sarkanā grozīņā guļ noliekuŗās nelķes, un pa starpām dzeltenas rozes. Kase vecīŗa klēpī ir tukŗa. Pārskatu plakātu ar cenām un iemetu piecdesmit

centus kasē. Ietīnot avīzes papīrā manas baltās neļķes, viņa sejai pārskrien īss, skumjš smaids. No tā laika, kad puķes man rokā, izliekas, ka visa pasaule kļuvusi citāda.

Sāku skriet - un viss it kā skrien līdz ar mani, - autobusi savā ātrumā, veikalu logi, manekeni logos un cilvēku sejas. - Skrienu un skrienu, kamēr sarkanā satiksmes gaisma mani apstādina, un es atvelku dziļu elpu. Saule ir tik augsti mākoņos, bet viņas gaisma un siltums plūst un apkamj arī vismazāko bērnu, sīkāko dzīvnieku. Ar sauli pilsēta kļūst it kā mīlīgāka un skaistāka - tumšās ceļtnes vairs nav tik tumšas, balodiši ir balti un brīvi. Prieku var viegli atrast, ja vien spīd saule.

Es iepērkos lielajos veikalos, - paēdu vakariņas kafejnīcā un tā pavadu dienu. Paskatos pulkstenī - ir jau pāri septiņiem. Izeju ārā - simtiem tūkstošu žilbinošas gaismas sitas man pretī. Tumšā pilsēta kļuvusi kā pasaka, - kur, liekas, varbūt parādīsies šīs zemes princis vai princese. Ielas pildās ar cilvēkiem un skaļām balsīm.

Visā šīnī greznumā tikai viens palicis kā bijis - vecais salicis vecis. Bet kase nu viņam ir pilna; un sīkās puķītes pārdotas. Es paskatos uz savām baltajām neļķēm - un atlieku tās atpakaļ sarkanajā grozā. Vecis gul dzīlā miegā, noguris no garās dienas; bet pilsēta tikai tagad sākusi trakot.

Lielajā pilsētā skaistākās ir tās mazās lietas un daži īsi mirkļi.

Dace Štaubers, 3. ģimn, kl.

TĒRVE TĒ.

Rītā, kad gaisma ausa,
Mūs no teltīm sauce, -
Bērni, nu skriesim,
Ūdenī iesim!
Rīta vingrošana,
Tad būs ēšana!
Brokastis paēdām,
Traukus mazgājām.
Pēc kāja spēles tādas
Visiem melnas ādas.
Izceļās liels tracis,
Dažiem melnas acis!
Galva sāpēja,
Kad ar akmeni trāpīja.
Salauza kauliņu,
Atsauca Mauriņu.
Volleju spēlēja
Laiku tērēja.
Kaki atradām,
Mājās atnesām.
Vāvere zem mājas
Mazgāja kajās.
Ar laīvu braucām,
Ēdienu pirkām,
Katru sestdienu
Vecāki atlien.
Puce tad kliez,
Kad acis ciet miedz,
Seskis traucēja -
Vai kā smirdēja!
Teltenes pilēja,
Kad bērni gulēja.

Anita Porietis, 1. ģimn. kl.

PAVASARIS PILSĒTĀ.

Pavasaris ir atmodas laiks visā dabā. Atdzimst visa daba savā krāšņumā. Cilvēki un arī dzīvnieki paliek it kā priecīgāki. Daudzi ļaudis domā, ka pilsētā nekāds īsts pavasaris nevar būt. Domā, ka vienīgi laukos, kur daba nav iekalta akmeņos, var īsti izjust skaistu pavasari. Bet arī netīrajā pilsētā pavasaris ielido pamazām kā sarkankrūtītis. Siltie saules stari ir mīļš gaidīts ciemiņš katrā pilsētas šaurajā ielā un namu spraugās. Sniegs visās malās sāk kust, un vairākas mazas straunītes ietek notekās. Dienas paliek arvien siltākas un zālīte lien laukā, pārcietusi ziemu, zem pelēkās sniega kaudzes. Sniegs, kas bija tik jauks un tīrs, kad tikko nokrita decembrī, ir pārvērties pelēkā netīrā ledū. Pumpuri sāk veidoties koku zaros. Drīz no tiem izplauks svaigās, zaļas lapas. Bērņus gandrīz nevar izlaist ārā; jo, kad tie ienāk iekšā, viņi ir parasti slapji kā varduļeni. Pēc zinātnieku domām, pavasaris atnāk tajā dienā, kad gaismas un tumsas laiks ir vienādi. No tā laika dienas paliek arvien garākas, kamēr pienāk Jāņu diena. Pēc tam dienas paliek arvien īsākas. Pati īsākā diena ir ap Ziemassvētkiem. Pavasaris nav tik spožs pilsētā kā laukos, bet tāpat ir brīnišķīgi redzēt kā pelēkais sniegš pazūd un kā pasaule izskatās bez pelēka netīra paklāja.

Vincents Dindzāns,

3. ģimn. kl.

P I E S Ā R Ņ O Š A N A .

Iedomājieties melnu debesi ar lielu degošu bumbu - sauli. Dienā karstie upju, ezeru un okeānu ūdeņi burbuļo, bet naktīs temperatūra nokrīt - 3000 zem nulles. Pat okeāna virsas aizsalst.

Tā ir tikai viena daļa no tā, kas notiktu, ja ap zemes lodi nebūtu atmosfēras. Cilvēks var iztikt nedēļām bez ēdiena, un vairākas dienas bez ūdens, bet viņš nevar dzīvot bez gaisa skābekļa.

Los Andželosā ir aizliegts dažās skolās bērniem vingrot, jo vingrojot par daudz dziļi ieelpojot sāindēto gaisu.

Cikāgā gandrīz 40% no dabīgās saules gaismas aiztur gaisa piesārņojumi. Amerikā katru gadu uziet gaisā divi simti miljonu

tonnu dažādu piesārņojumu - putekļi un indīgas gāzes.

Nujorkā 1966. gada Pateicības dienā pilsēta bija pārklāta ar smacīgu gaisu, un kad tas izklīda, tad bija ziņojumi, ka mirstība pacēlusies par 10%.

Floridā fabriku skursteņi laiž laukā tik daudz fosfātu, ka tie bojā lopiem kaulus tik stipri, ka lopi nevar nostāvēt uz kājām.

Montreālā, dažos rajonos, kad cilvēks uzceļas no rīta un atver logu, lai dabūtu svaigu gaisu, viņš gandrīz nevar nostāvēt, jo īt kā ģibonis nāk, - tik indīgs ir šis "svaigais" gaiss.

Arī ūdeņi šodien vairs nava tīri, jo cilvēki piesārņo arī tos. Un ūdeņus nav iespējami attīrīt tik drīz. Kur pazuda pludmales, kā Saratoga, Laval un Pine? Vairs pat vārdes tur negrib peldēt! Šodien tīrus ūdeņus var atrast tikai kalnos, kur cilvēku vēl nav. Jūras šodien tiek piedrāņotas ar eļļu. Zivis vairs nespēj elpot netīrajā ūdenī. Gaisa piesārņošana nav ne tikai te, bet arī Eiropā. Baltijas jūras ūdeņi ir tā piesārņoti, ka vietām ir aizliegts zvejot.

Zinātnieki patreiz gudro un pētī, kā būvēt elektrisku automobiļus, jo Amerikā 60% no gaisa piesārņojuma rada automobiļi. Bet ja cilvēki vairs nepirktu benzīnu automobiļiem un sāktu braukt ar elektriskiem, tad eļļas sabiedrības protestētu, jo tās pelna no automobiļiem.

Šodien pilsētas top arvienu lielākas, un lai būtu vietas jaunām būvēm, farmeri pārdod savus zemes gabalus, labi nopelnīdami. Līdz ar to koki tiek nocirsti. Pirmkārt, koki aiztur saules starus, lai zāle neizdeg. Koku zaļās lapas ražo skābekli - bez tā cilvēks nevar dzīvot. Koki turpretī uzņem no gaisa oglekļa dioksīdu savām vajadzībām. Tādēļ zaļie augi mums ir ļoti vajadzīgi.

Kas ir atbildīgs visā šinī pasaules postā? Cilvēki, jā - cilvēki, varbūt ieskaitot arī jūs.

Kas tiek darīts, lai šo piesārņošanu novērstu? Dara itīn daudz. Savienotās Valstīs izdod 10 biljonu dolāru ūdens attīrīšanai. Sodi līdz 10.000 dolāriem tiek uzlikti rūpniecības iestādēm un pilsētām, kas pārkāpj federālos likumus. Bet vai tas ir pietiekami?

Lietojot saprātu, katrs no mums varētu sniegt vislabāko palīdzību:

1. Nepērkot dzērienu skārdenēs, bet gan pudelēs, kas ir atdodamas atpakaļ.
2. Nedēzinot rudeni un pavasari lapas, bet gan ieliekot tās atkritumu tvertnēs.
3. Nemetot nevajadzīgus papīrus uz ielas, pameklējot atkritumkasti, kur tos iemest.
4. Aizrādot cilvēkiem, kas neievēro šos likumus.
5. Jāpamāca arī bērni, ja tie dara kaut ko sliktu.
6. Atsakoties pirkt lietas, kas darinātas no dzīvnieku ādām.
7. Jauniešiem atsakoties no smēķēšanas, jo katrs smēķētājs piedalās gaisa saindēšanā.

Patreiz Montreālā veidojas un darbojas grupas, kas strādā pret gaisa piesārņošanu. Katrs interesents, kam rūp šī lieta, var sazināties ar organizāciju "The Society to Overcome Pollution".

Es ceru, ka šis raksts ir jums palīdzējis saprast vienu no šodienas lielākajām problēmām.

Dzintars Miglons,
2. ģimn. kl.

PAVASARIS KANADĀ.

Pavasaris ir skaists laiks, bet šīnī laikā arī beidzas slēpošana. Pilsētā marts ir slapjš, bet silts, un mazie bērni var spēlēties dubļos. Aprīlī sākas īstais pavasaris, - kad putni atlido no siltām zemēm, lapas plaukst un puķes uzdied. Mājas mātes visur sāk tīrīt dzīvokļus un mazgāt logus, gatavodamās siltajiem vasaras mēnešiem. Laiks ir arī meklēt jaunu auto mašīnu. Protams, visi jau nepērk jaunas auto mašīnas tiklīdz kā pavasaris atnāk. Bet tie, kam jaunu auto vajagā, parasti gaida līdz šim laikam. Saules brillēm ir liela piekrišana. Tagad visur, kur vien skatās, meitenes staigā ar lielām, apaļām brillēm. Skolās pavasaris ir eksāmenu laiks. Bet ap šo laiku ir arī Lieldienu brīvlaiks, un, ja vēl ir sniegs, var braukt slēpot. Agri pavasarī var braukt arī uz vasaras māju, bet vēlāk odi un melnās mušas neliek mieru. Šogad, cerams, būs silts pavasaris un varbūt varēs iet peldēties Jānos.

Inese Godiņš, 2. ģimn. kl.

Veco būs noārdīt nost,

Tad tik jaunam būs ceļš.

Rainis.

- 9. -

DZĪVE.

Klusām
Mēness aizslīd
aiz mākoņa.

Tumsā. -
Zeme ieslīd
melnā cimdā.

Lēnām.
Gaisma atgriezās
pār zemi.

Spoži.
Mēnešu gaisma
spīd pāri zemei.

Klusām.
Mēness aizslīd
aiz mākoņa.

Vita plūme,
3. ģimn. kl.

Dzīve - domāta pārnestā nozīmē, jo arī dzīvē "mēness - gaisma" pazūd aiz mākoņiem un atkal atspīdot.

LAKSTĪGALA

Lakstīgala

- maza un sīciņa -
kā tu māki dziedāt tādu dziesmu?

Vasarā -
Pavasari -
Visās laiku maiņās,
Tu esi man klāt.

Redzama -
Neredzama -
Visos veidos tu man parādies.

Silta -
Un smaržas pilna
ar lielām
dzilām
acīm.

Lakstīgala
- maza un sīciņa -
kā tu māki dziedāt tādu dziesmu?
Man liekas - tā ir pasaules dziesma.

Dace Štaubers, 3. ģimn. kl.

ES ESMU ZVIRBULIS.

Esmu tikai vienkāršs pelēks zvirbulis. Nav pat krāšņu svārkņu mugurā un varu teikt, ka citi putni un tāpat cilvēki nekādu uzmanību man nepiegriež. Aukstajiem rudens vējiem pūšot, drebuļi pārskrien un krata visu manu mazo būtni. Cik nepatīkami, ka jā-sagaida aukstā ziema!

Aukstajam laikam iestājoties, mans uzturs strauji samazinās. Visi gardumiņi - kā tārpi un kuka inīši aizgājuši ziemas dusā. Tagad man jāiztiek ar niecīgām drumstaliņām, ko atstājuši laipni cilvēki. Ta s gan gadās ļoti reti. Auksto ziemas laiku pavadu kādā mājas paspārnē vai koka dobumā. Cilvēka bērni izskatās tik ļoti priecīgi, spēlējoties, baltajā sniegā, bet man tas lielu prieku nesagādā. Ierauju tikai galviņu spārnos un sapņoju par silto pavasari.

Tāpat, kā visas citas, arī šī ziema ir pagājusi. Esmu izturējies! Silti un mīļi glāsta mani pavasara saulīte. Koki jau pumpurojas, un šodien pirmo reizi mīlojos ar sulīgiem tārpiņiem. Ar katru dienu mana dzīvīte paliek vieglāka. Jādomā, kur taisīšu jaunu ligzdiņu un ir arī citi nākotnes plāni.

Renāte Dindzāns,
1. ģimn. kl.

LEJĀ NO KAINA.

Katram gada laikam ir savs skaistums. Pavasarī puķes sāk ziedēt, un koki paliek zaļi. Vasara atved visiem prieku, jo nav jāiet uz skolu un var iet peldēties Tērvetes upē. Rudens ir krāsaina glezna ar tādu skaistumu, kāda nav nevienā citā gada laikā. Tad nāk ziema ar lieliem sniega puteņiem. Šis laiks man vislabāk patīk.

Ziema ... Visi lauki, ielas un mājas ir pārsegtas ar baltu mīkstu segu. Visa pasaule paliek balta un tīrā. Ta d sākās slēpošana. Visu rudeni man ir tāds nemiers, - kaut drīz varētu slēpot. Kvebeka ir pilna ar slēpošanas kalniem; katram ir sava īpatnība.

Janvārī, pēc manām domām, ir grūtākā slēpošana, jo laiks ir auksts un vējains; kad brauc augšā ar ceļamo krēslu, vējš izpūš visu siltumu no ķermeņa. Pēc divām tādām braukšanas reizēm vajaga iet iekšā telpās apsildīties.

Pavasārī ir labākā slēpošana. Saule spīd, un laiks ir silts. Kad brauc uz kādu augstāku kalnu, man ir tāda brīvības sajūta kā nekad. Pilnīgi aizraujās elpa, kad stāvi kalna galā un pārskati pasaulēs burvību. Es tad esmu augstāk nekā visi citi.

Tie, kuri neslēpo, laikam īsti nesaprot, par ko es rakstu: to skaistuma un brīvības izjūtu. Es jau ar nepacietību sāku gaidīt nākamo ziemu, kad atkal varēšu izbaudīt slēpošanas prieku.

Baiba Auders,
2. ģimn. kl.

MAZĀ UPĪTE.

Jau no tālienes var dzirdēt upītes čalošanu. Tai tuvojoties, mežā starp kokiem, kuri saauguši abos krastos, var redzēt skaidrus zilus plankumus. Ir grūti atšķirt vai šis zilums ir no debesīm vai no ūdeņiem. Tikai tad, kad stāvi uz lielajiem pelēkajiem akmeņiem, kas abos upes krastos ir gulējuši ilgus gadus, redzi upīti tādu, kāda tā īsti ir.

Upīte ir ļoti zila, gandrīz tādā pašā krāsā kā debess. Viņas ūdeņi burbuļo pāri akmeņiem - straumē sakūļas baltas putas.

Viens zaļš krūms ir uzaudzis liela akmens plaisā. Šis akmens ir pašā upes vidū.

Visur ir dzīvība. Putni lido pāri, zivis palecas ārā no ūdens, un krastā vāveres skrien pa koku zariem. Pat bailīgais ūdriš uzdrošinājas izlīst no alas, lai spēlētos tīrajā ūdenī.

Šo vietu cilvēks nav vēl saindējis ar savām "techniskās pasaules" indēm, atkritumiem un netīrumiem. Bet tālāk uz leju šo pašu upīti cilvēks jau ir piemētājis ar pudelēm un papīriem.

Cik ilgi paies, kamēr visa šī upīte būs zaudējusi visu savu skaistumu tāpat kā daudzas citas?

Kristīne Vikmanis,
2. ģimn. kl.

MANA ŠKOLA.

U esi devusi man spēku
- spēku, lai nekristu ceļos,
kad diena kādreiz liksies tumšāka
par melnu.

U esi devusi man spēku
- spēku runāt latviešu valodā,
kad visapkārt balsis plūst
svešās skaņās.

U esi devusi man spēku
- tādu spēku, ka varu ticēt taisnībai
un ka mana mīlestība par to
nekad nerims.

Ē et visā šinī spēkā
- skola -
tu esi devusi man
neaptveramu prieku un gaismu.

Ē s'nekad vairs nebūšu tavš bērns,
bet atmiņās -
uz visiem laikiem -
tu būsi
mana
māte.

Dace Štauvērs,
3. ģimn. kl.

M Ī K L A S .

1. Dēlītis purvā, ne pūst, ne pel.
2. Vīrs stāv, mati šnāc.
3. Maza, maza mājiņa, neviena lodziņa, pieci mazi kambarīši, katrā divi melni vīri.
4. Stabiņš sūnās, galdiņš virsū.
5. Sarkans vīriņš pirtī, zaļa bārdiņa ārā.
6. Daudz esmu raudājis, bet nevienu apbēdinājis.
7. Rudeni piedzimst, pavasarī nomirst.
8. Tikai gadu vecs, bet tā novecojis, ka nekam neder.
9. Liela, liela muiža, visapkārt logi, kas iet iekšā, netiek ārā.
10. Augstāks par visaugstāko kalnu, zemāks par viszemāko zālīti.

11. lappuses mīklu atrisinājumi:

1. Mēle.
2. Koks vējā.
3. Ābols.
4. Sēne.
5. Burkāns.
6. Sīpols.
7. Sniegs.
8. Kalendārs.
9. Zirnekļu tīkls.
10. Lietus.

Putniņi ir gan raibi, gan spalvaini.

- Vecas avīzes ziņa. -

BRĪNUMU PASAULE

MĀRĪTE.

Tu pazīsti mušu,
Biti un spārīti,
Bet vai tu pazīsti
Mārīti?

Punkti melni,
Sarkana kleitiņa,
Tā ir saules un vēju,
Un zemes meitiņa.

Pacel pirkstu,
Pret vējiem, kas viz,
Aizlido, mārīt,
Z - z - z !

Vitauts Ļudēns.

VIJOLĪTE.

Dobi uzrakū es glīti,
Iestādīju vijolīti,
Lielais gailis pāri gāja,
Vijolīti sabradāja!
- Gaili, kā gan tev nav kauna!
Dārzs būs jāstāda no jauna.

Vitauts Ļudēns.

17. lappuses mīklu atrisinājumi:

1. Govs.
2. Ratiņš.
3. Acenes uz deguna.
4. Suns un blusa.
5. Nedēļas diena.
6. Aka.
7. Kartupeļi.
8. Sprigulis.
9. Klēts.
10. Kakis.
11. Rudzi.

11. Jangos miki atšaukiantis

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

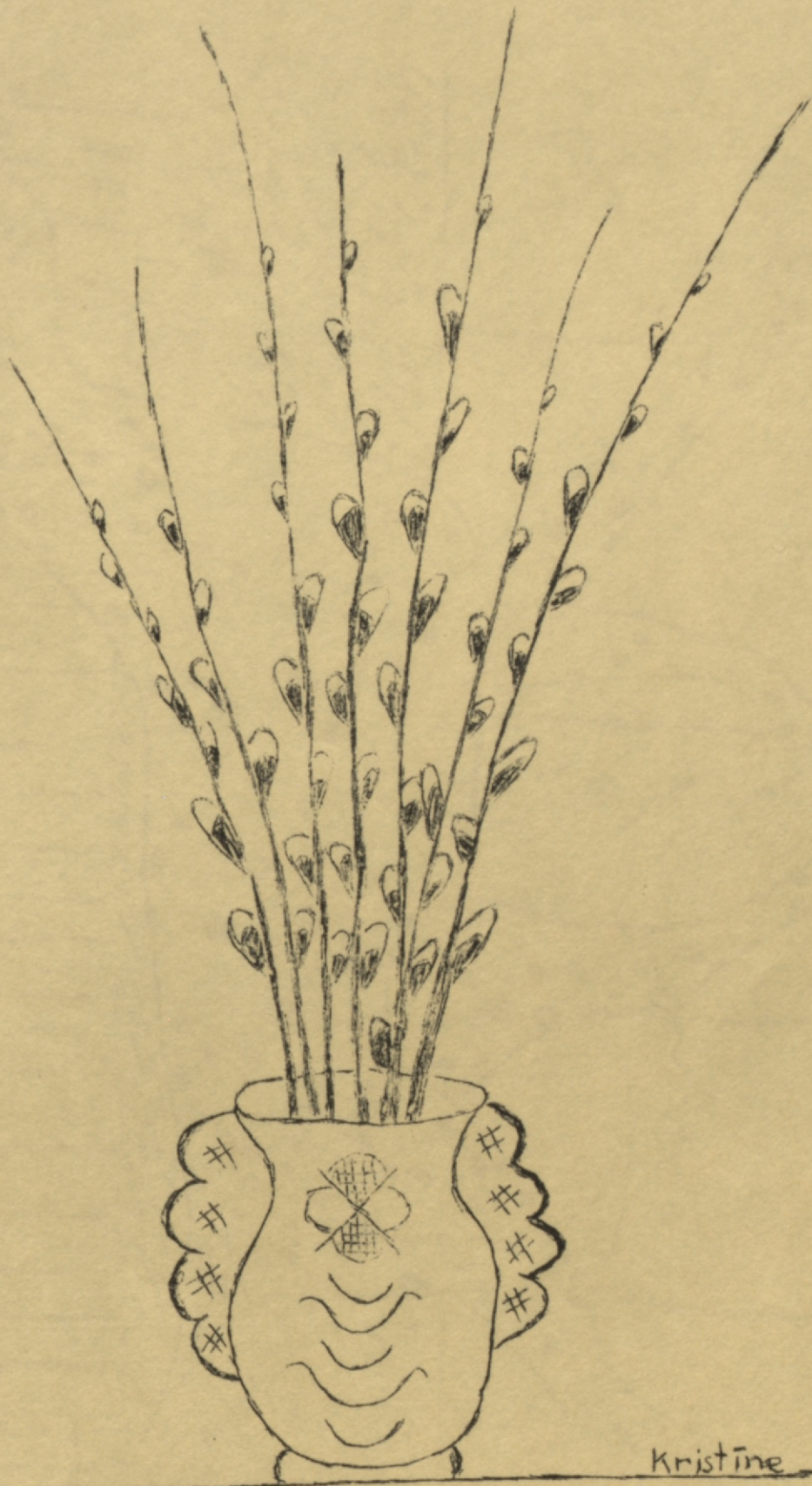
1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

12. Jangos miki atšaukiantis

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

1. Kėdainiai, 2. Kėdainiai, 3. Kėdainiai, 4. Kėdainiai, 5. Kėdainiai, 6. Kėdainiai, 7. Kėdainiai, 8. Kėdainiai, 9. Kėdainiai, 10. Kėdainiai.

Kristine Ortmanis

Willow Catkins

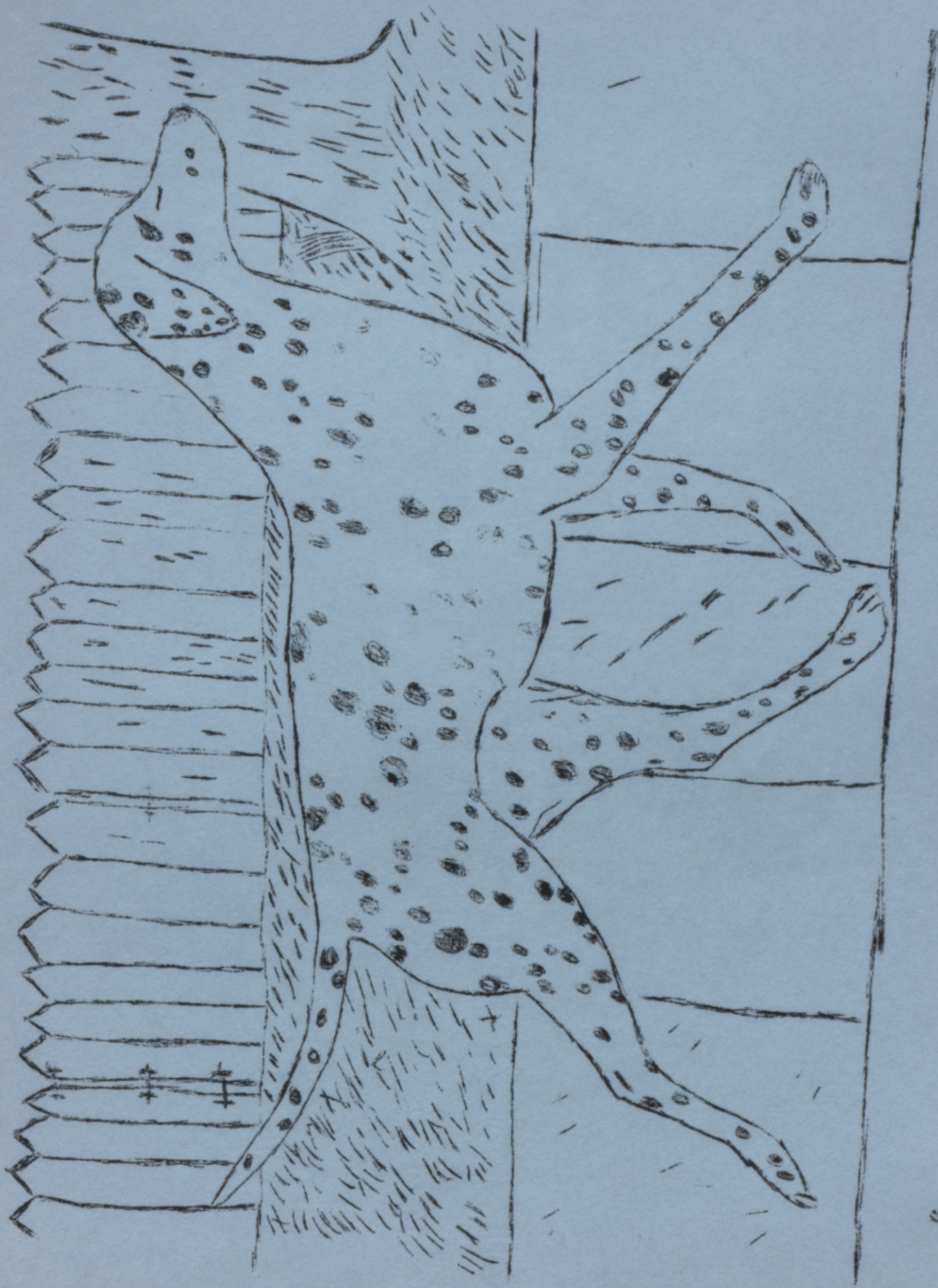
Willow Catkins

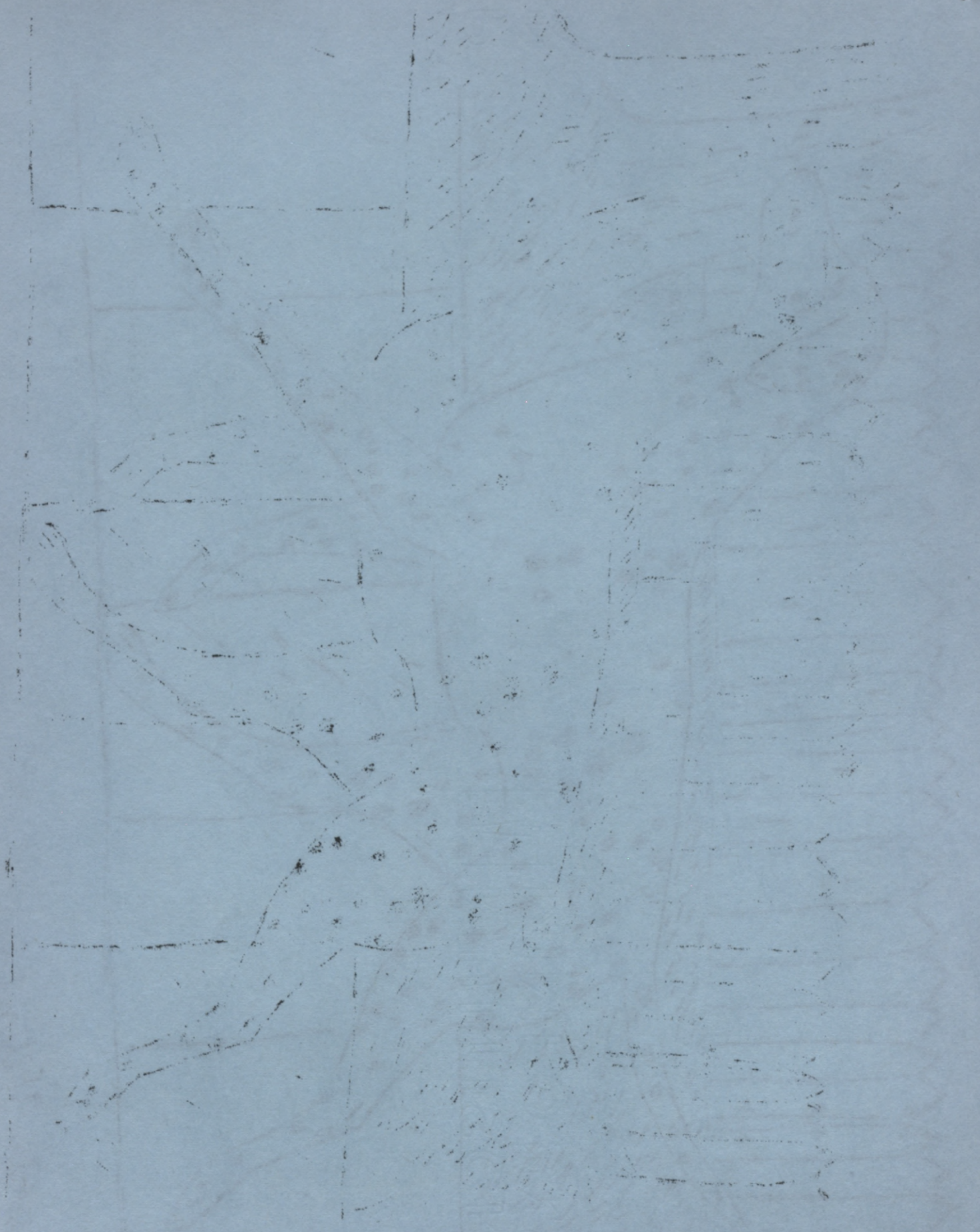
INTA HŪNS

MĪKLAS:

1. Divi dūriķi, divi lūriķi, četri zemes stampātāji, viens karoga nēsātājs.
2. Kājas stāv, galva iet.
3. Vīrs sēž uz zirga, kājas aiz ausīm.
4. Viņš viņai patīk, bet viņa viņam nepatīk.
5. Vienai mātei septiņi bērni, pa pusei balti, pa pusei melni.
6. Platācis gaisā skatās.
7. Zaļa vista, melns perekklis, baltas olas, cita maza, cita liela.
8. Liela gaŗa egle, uz tās egles lins, uz tā lina ozols.
9. Rudenī bagāts, pavasarī nabags.

Gunta Viti's

10. Maļ dienu, maļ nakti, ne miltu, ne pelavu.

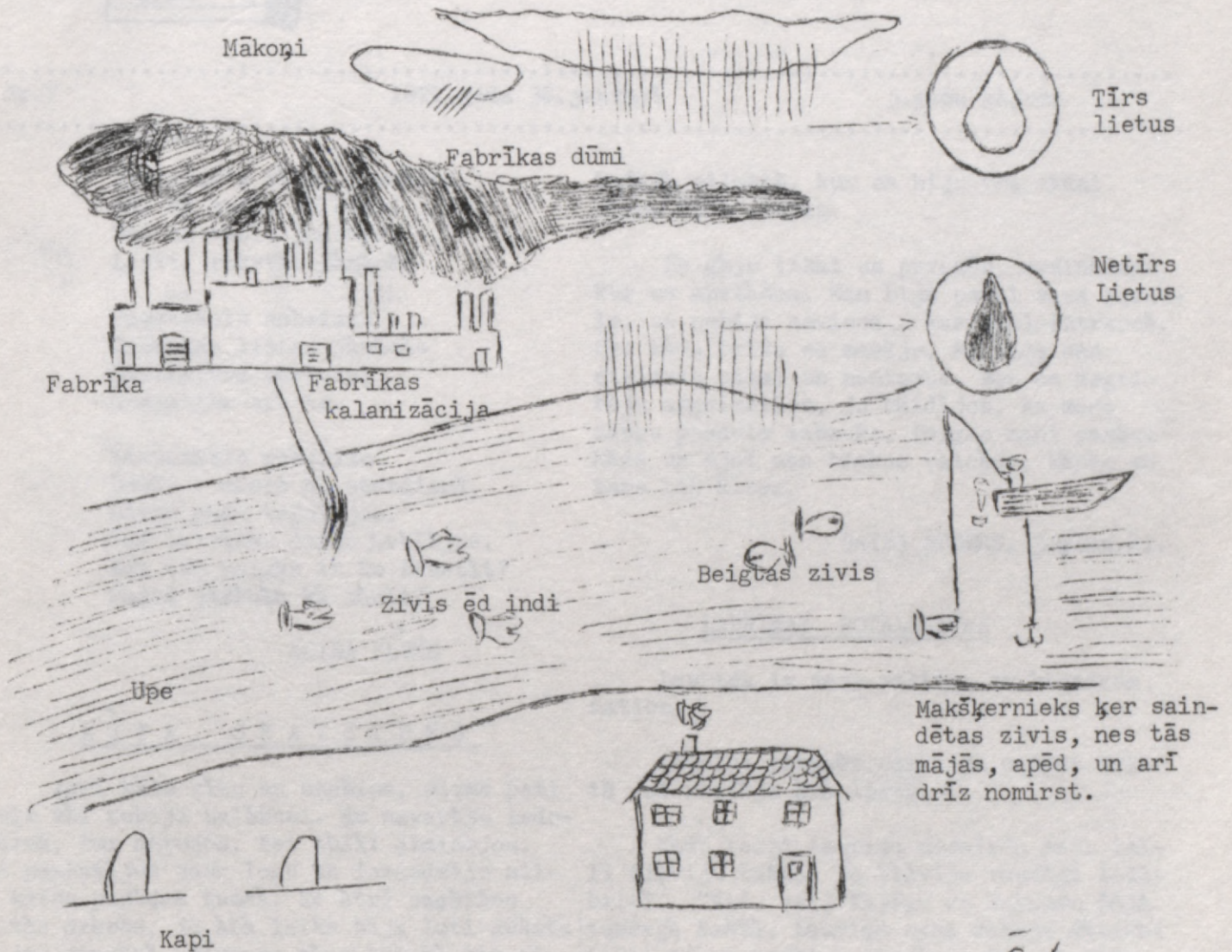
11. Mazs, mazs vīriņš, plāns, plāns kažociņš, bet ziemu izcieš sniega kupenā.

PŪPOLI

Mežmalā stāv pūpolkoks,
Guļ viņš visu auksto ziemu.
Atnāk silta saulīte
Uzmodina pūpoliņu.

Saulē sildās pūpoliņš,
Lieldienīgas gaidīdams.
Atnāk maza meitiņa,
Nogriež pūpolus zaļai vāzei.

Kristīne Ortmanis, 4. kl.

Makšķerņieks ķer saindētas zivis, nes tās mājās, apēd, un arī drīz nomirst.

KO ES DOMĀJU PAR PIESĀRŅOŠANU

Redaktori: Dace Štauvers un Vincents Dindzāns.
Izdevējs: Latviešu skola Montreālā.
Vāks: Nikolajs Garais.
Korektūra: Elza Rudzīte.